

ज्ञान प्रबोधिनी प्रशाला ५१

51@51

आम्ही ५१!

गोष्ट क्र. ७
१४ फेब्रुवारी २०२१

मैथिली काकनूरकर
(जोग)
(१९८१-१९८७)

एकदा मनाशी ठरवलं, की आपण हवं ते करू शकतो यावर माझा दृढ विश्वास आहे. एखाद्या कामामध्ये स्वतःला झोकून दिल्यावर आपला कस लागतो – शारीरिक आणि मानसिक देखील. कुठलीही नवीन कृती/कार्य सुरू करताना सातत्य, मनोनिग्रह, योग्य प्रोत्साहन आणि मदत मिळाली तर यश आपोआप मिळतं.

शास्त्र आणि संशोधन क्षेत्रात सचोटी हा अतिशय महत्त्वाचा गुण आहे. आपले काम सचोटीने करणे अशा काही महत्त्वाच्या गोष्टी माझ्या विद्यार्थ्यांच्या मनावर बिंबवल्या आहेत. संशोधनाच्या कामामध्ये तुम्ही एकटे नसता, बऱ्याच जणांचं मार्गदर्शन आणि मदत मिळालेली असते.

jpp51_51@jnanaprabodhini.org

विकसता विकसता विकसावे..

माझी १९८७ ची तुकडी. आज मागे वळून बघताना वाटतं, किती अनुभवसंपन्न शिक्षण इथे मिळालं. प्रबोधिनीमधील अभ्यासक्रमाव्यतिरिक्त इतर उपक्रमांमुळे नवीन गोष्टी शिकता आल्या. प्रबोधिनीमध्ये येण्यापूर्वी मी मराठी माध्यमात शिकत होते. इथे येऊन अगदी सहजगत्या इंग्रजी माध्यमात शिक्षण सुरू झालं. त्यावेळी हिंदीमध्ये सामाजिक शास्त्र शिकण्याची मजा काही औरच होती. प्रबोधिनीच्या अतिशय महत्त्वाच्या अनुभवातील एक अनुभव म्हणजे उपासना. उपासनेबद्दल मला खूप कुतूहल होते. मी उपासनेनंतर आज्ञा द्यायचे. तेव्हापासून नेतृत्वविकसनाचे धडे कळत-नकळत सुरू झाले, असं वाटतं. प्रशालेने शिकवलेल्या महत्त्वाच्या पैलूंपैकी एक म्हणजे मोकळेपणा.

अभ्यास दौरा

नाविन्यपूर्ण उपक्रमांची खूप उत्सुकता असायची. त्यापैकी म्हणजे विज्ञानातील प्रयोग, शुद्धलेखन, पाठांतर, वाचनवर्ग यासाठीचे विशेष तास, ढोल पथकातील सहभाग, इ. मला आठवतं, शाळेमध्ये आम्ही सगळ्या मधल्या सुट्टीत पटापट डबे खायचो आणि अशोकरावांकडे पळायचो. तिथे विविध कोड्यांचा, गप्पांचा पेटाराच जणू आमच्यासाठी उघडलेला असायचा, त्या गप्पांमधून खूप काही शिकायला मिळालं. गंमत ही, की आम्ही तिघी बहिणी प्रबोधिनीच्याच! त्यामुळे मी, वृंदा (डॉ. वृंदा काकनूरकर, १९८३ तुकडी) आणि मुक्ता (मुक्ता काकनूरकर-मेहना, १९९१ तुकडी) एकत्र पद्यगायन करायचो, दलामध्ये सहभागी व्हायचो आणि धमाल करायचो!! वृंदा एका प्रथितयश आयुर्वेद महाविद्यालयामध्ये प्राध्यापक आणि विभाग प्रमुख पदावर कार्यरत

आम्ही तिघी

आहे. आणि मुक्ता वाणिज्य शाखेत पदवी संपादन करून कौटुंबिक व्यवसायात कार्यरत आहे. प्रबोधिनीने केलेले निरीक्षणाचे, नीतिमतेचे, उत्तमतेचे, एकत्र पुढे जाण्याचे आणि नेतृत्वाचे संस्कार आजही माझ्यासाठी उपयुक्त आणि मौल्यवान आहेत. येथील सामाजिक भान असणारे वास्तववादी शिक्षण आणि स्वअध्ययन पद्धती यांचा माझ्या वाटचालीत मोठा वाटा आहे. प्रशालेत असताना शिक्षणाव्यतिरिक्त अनेक उपक्रमांमध्ये सहभाग घेतला. एक विशेष लक्षात राहिलेला अनुभव असा - नववीमध्ये असताना, शिंदेवाडीमध्ये दुष्काळग्रस्त विभागाची पाहणी करायला जायचं होतं. तेव्हा सर्वात मोठी 'ताई' मीच होते तिथे. अगदी स्वार्गेटला गट जमवून बस पकडणे, तिथे जाऊन तिथल्या सरपंचांशी बोलणे, कोरड्या विहिरीची पाहणी करणे, हे सारे काही नवीन होते. नवनवीन उपक्रमांतून भरभरून शिकायला मिळाले. जे-जे मला प्रबोधिनीने दिलं, तेच आज पुढे नेण्याचा प्रयत्न करते आहे.

क्षितिज नवे..

माझ्या घरून अभ्यासासाठी आणि अभ्यासेतर कामांसाठी कायमच प्रोत्साहन मिळत गेलं. मला ट्रेकिंगची आवड आहे, ती अकरावी-बारावीच्या अभ्यासात देखील जोपासली. त्यावेळी बारावीनंतर इंजीनिअरिंग आणि मेडिकल शाखेला बहुतेकांची पसंती होती. विशेषतः हुशार मुला-मुलींसाठी हीच क्षेत्रे लोकांना अभिप्रेत असायची. Pure Science कडे जाण्याचा कल तेव्हा कमी होता. मला इंजीनिअरिंग विषयी फार आपुलकी वाटत नव्हती, गणिताची थोडी भीती देखील होती. तेव्हा dentistry साठी देखील प्रवेश मिळाला होता, परंतु Microbiology बदल मनात कुतूहल होतं. माझ्या घरून त्यासाठी मला प्रोत्साहन आणि पूर्ण पाठिंबा मिळाला. B.Sc, M.Sc Microbiology साठी गरवारेमध्ये प्रवेश घेतला. गरवारे महाविद्यालयात अध्ययनासाठी आणि संशोधनासाठी खूप पोषक वातावरण मिळालं. अभ्यासाच्या जोडीलाच इतर अनेक उपक्रमांमध्ये सहभाग असायचा. ह्या सगळ्यामुळे कॉलेजमध्ये छान मित्र-मैत्रिणी जोडले गेले. शिकता-शिकता माझ्यामधली संशोधनाची भूक वाढत गेली. सुदैवाने ह्याच काळात मला डॉ. मिलिंद वाटवे ह्यांचं मार्गदर्शन लाभलं. त्यांच्याबरोबर research assistant म्हणून काम करण्याची संधी मिळाली. त्यानिमित्ताने Wildlife Ecology विषयाशी ओळख झाली. वाटवेसरांची कामाची शैली, वेगळा विषय माझी उत्सुकता वाढवत गेली आणि पुढे संशोधनामध्ये काम करावं हा निश्चय दृढ झाला.

M.Sc. नंतर माझं लग्न झालं. माझे पती कॅप्टन महेश जोग भारतीय सैन्यदलात होते . लग्नानंतर त्यांचं posting पंजाब मध्ये झालं आणि आम्ही तीन वर्ष तिथे राहायला गेलो. शिक्षणामध्ये खंड पडला असला, तरी एक वेगळी संधी ह्या निमित्ताने चालून आली, आणि एक नवी दिशा दाखवून गेली. पंजाबमध्ये तेव्हा आम्ही फिरोझपूर गावात होतो. तिथे एक मोठी इंग्रजी माध्यमाची कॉन्व्हेंट शाळा होती – St. Joseph. त्या शाळेतल्या पहिलीच्या वर्गाला शिकवण्याची संधी मिळाली. शाळेच्या प्राचार्या तेव्हा म्हणाल्या तुम्ही Overqualified आहात इथे पहिलीला शिकवण्यासाठी.

मी त्यांना म्हणाले, शिक्षक म्हणून कधीच आपण 'Overqualified' नसतो. मी यापूर्वी लहान विद्यार्थ्यांना शिकवलेलं नाहीये, हे नवीनच आहे माझ्यासाठी. शिकवताना शिकेन अजून चार गोष्टी.. आणि अशा तऱ्हेने तिथे शिक्षिका म्हणून रुजू झाले. अतिशय सुंदर दिवस होते ते.. लहानग्या मुलांना शिकवताना जो आनंद, जे समाधान मिळतं त्याचा पुरेपूर अनुभव मी घेतला.

विज्ञाने सजवू धरणी..

तीन वर्षांनंतर परत Science आणि Research कडे वळले. वाटवेसरांबरोबर कामाला सुरुवात केली. त्यांच्या कामाचा आवाका, संशोधनाची कार्यक्षेत्रे विस्तृत होती. जंगलातील field work च्या बरोबरीने statistical & mathematical modeling, मधुमेहाविषयीचे संशोधन अशी अनेक वैविध्यपूर्ण कामे त्यांच्यासोबत करायला मिळालं. एकीकडे गरवारे कॉलेज मध्ये शिकवायला देखील सुरुवात केली. सगळं काही करताना संमिश्र वयोगटाच्या निरनिराळ्या व्यक्ती भेटत गेल्या. विद्यार्थी, शिक्षक, संशोधनानिमित्त भेटलेल्या इतर व्यक्ती ह्यांचा एक मोठा गोतावळा तयार झाला. कायम नवनवीन गोष्टी शोधणारी मी ह्या सगळ्या नव्या अनुभवात खुलत गेले. ह्या सगळ्याचा परिणाम म्हणून, माझ्या संशोधनासाठी मी Wildlife Ecology विषयाकडे झुकले.

डॉ. वाटवे व त्यांचे मार्गदर्शक डॉ. सुकुमार

Ph. D साठी माझा विषय 'Study of Quantitative Ecological Patterns in Abundance and Distributions of Parasites of Wild Mammals of India' असा होता. भारतातील एकोणीस अभयारण्यांमधील प्राण्यांचा यासाठी अभ्यास केला. हे कार्यक्षेत्र त्याकाळी बरंच नवीन होतं. अभ्यासासाठी अहोरात्र अखंड मेहनत घ्यावी लागली. तेव्हा IISC, Bangalore ह्या संस्थेमध्ये संदर्भासाठी काही साहित्य होतं, ज्याची खूप मदत झाली. जोडीला वाटवेसरांचं योग्य मार्गदर्शन लाभलं आणि त्यांच्या उत्तमतेच्या मापदंडानुसार मी माझं संशोधन पूर्ण करून Ph. D मिळवली. Ph. D च्या संपूर्ण प्रवासात माझे पती कॅप्टन महेश, मुलगा आकाश, आई-वडील आणि दोघी बहिणींची उत्तम साथ लाभली. म्हणूनच मुलगा अगदी लहान असताना सुद्धा मी field work करू शकले.

Ph. D झाल्यावर माझं शिकवण्याचं काम अधिक वेगाने सुरू झालं. एक शिक्षक म्हणून प्रबोधिनीची मूल्ये माझ्यासाठी उपयुक्त मार्गदर्शक ठरली. माझ्या विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास आणि त्यासाठी उत्तमतेचा ध्यास घेऊन काम केले. 'शिस्तीला पर्याय नाही!' हे त्यांच्या मनावर ठसवलं. प्रशालेत शिकवलेली नीतिमूल्ये मी माझ्या विद्यार्थ्यांनादेखील शिकवते. विज्ञानशास्त्र आणि संशोधन क्षेत्रात सचोटी हा अतिशय महत्त्वाचा गुण आहे. आपले काम सचोटीने करणे अशासारख्या काही महत्त्वाच्या गोष्टी माझ्या विद्यार्थ्यांच्या मनावर बिंबवल्या आहेत. संशोधनाच्या कामामध्ये तुम्ही एकटे नसता, बऱ्याच जणांचं मार्गदर्शन आणि मदत मिळालेली असते. त्यामुळे सर्व संदर्भांचा, व्यक्तींचा, कामाचा उल्लेख विद्यार्थ्यांनी त्यांच्या कामात आवर्जून करावा हा आग्रह मी कायम धरला आणि आजही त्याबाबत दक्ष आहे.

२००६ मध्ये मला गरवारे कॉलेजचे Bio-Tech डिपार्टमेंट पहिल्यापासून उभे करण्याची संधी मिळाली. त्यानिमित्ताने शिक्षणसंस्थेमधील कार्यालयीन कामकाजाच्या पद्धतीची ओळख झाली. जिथे मी विद्यार्थिनी म्हणून आले,

तिथेच **Head of Department** होण्याचा मान मला मिळाला. शून्यातून department उभे करणे अतिशय कष्टाचे होते. माझ्या सहकाऱ्यांची देखील खूप मदत झाली. आखून दिलेल्या एकसुरी कामापेक्षा काही वेगळे काम करावे ह्यासाठी धडपड केली. त्यावेळी नवीन असलेली NAAC ची प्रमाणपद्धत जवळून पाहता आली. त्या अनुषंगाने अनेक नवीन बदल घडवण्याचे प्रयत्न केले, Department चा वेगळा ठसा उमटवण्यासाठी. थोडं झगडत, थोडं जुळवून घेत, आवश्यक ते बदल हळूहळू होत गेले. HoD झाल्यामुळे माझ्या department मधल्या सर्वांना मोकळीक देता आली. नवीन उपक्रम सुरू करता आले. त्यामध्ये उल्लेखनीय म्हणजे, Book club, Science Saturdays, किसान प्रदर्शनातील सहभाग, online course. चाकोरीबाहेरची कार्यक्षेत्रे आणि त्याच्या अभ्यासाशी ओळख व्हावी म्हणून व्याख्यानमाला आयोजित केल्या. नवनवीन तंत्रज्ञान कायम आपल्याला मिळावे ह्यासाठी प्रयत्न केला, त्याबाबत आग्रही राहिले. माजी विद्यार्थ्यांचे भक्कम Network तयार करण्यास हातभार लावला. माझ्या विद्यार्थ्यांसाठी मी काहीतरी करू शकले, ह्याचा मला आनंद आहे. काही वर्षांपूर्वी, माझा एक विद्यार्थी ऑस्ट्रेलिया मधून आला होता, तेव्हा भेटून म्हणाला, कॉलेजमधील विविध उपक्रमांचा खूप फायदा जाणवतो आता! केलेल्या कामाची यापेक्षा मोठी पावती नाही मिळू शकत, असं मला वाटतं. माझ्या विद्यार्थ्यांना माझ्या शिकवण्याचा उपयोग झाला, ही अतिशय समाधानाची गोष्ट आहे.

या संपूर्ण प्रवासात माझ्या मुलाच्या, आकाशच्या संशोधनामध्ये सुद्धा प्रबोधिनीने रुजवलेल्या उत्तम शैक्षणिक पैलूंचा खूप उपयोग झाला. आज आकाश Tel Aviv University, Israel येथे Electrical Electronics Engineering मध्ये Ph.D. करीत आहे.

२०१४ पासून मी इझ्राएलच्या Tel Aviv University या संस्थेशी संलग्न आहे. सध्या Head of Relations - India ह्या पदावर असल्याने नवनवीन कामे सतत सुरू आहेत. शिवाय MSc साठी Visiting Faculty म्हणून कार्यरत आहे. शिक्षणक्षेत्रात नवीन काम करायला मिळणे आणि बदलत्या काळानुसार बदलत्या स्वरूपाची कामे करणे ह्याचा सध्या आनंद घेत आहे.

बिकट वाट वहिवाट असावी..

व्यायाम/Fitness कायमच माझ्या आयुष्याचा भाग होता. वडील अय्यंगार इन्स्टिट्यूट मध्ये प्रशिक्षक होते आणि नवरा सैन्यात असल्याने तंदुरुस्ती हा तर त्या आयुष्याचा महत्त्वाचा भाग आहे. पुण्यासारख्या ठिकाणी सायकलिंगची आवड विविध स्तरांमध्ये उत्तम जोपासली जाते आणि त्याला प्रोत्साहन देखील मिळतं. त्यामुळे मनात आलं, ठरवलं, आणि केलं सायकलिंग सुरू. अशा रीतीने अगदी सहजगत्या माझा सायकलिंगमध्ये प्रवेश झाला. सुरुवात करताना 'चाळीशी उलटून गेली केव्हाच, जमेल का आता' असे विचार मनात आले नाहीत. नवनवीन आव्हानं स्वीकारायला मला कायमच आवडतं. वेगळेपणा

शोधताना हा सायकलिंगचा धागा सापडला. एकदा मनाशी ठरवलं, की आपण हवं ते करू शकतो यावर माझा दृढ विश्वास आहे. एखाद्या कामामध्ये स्वतःला झोकून दिल्यावर आपला कस लागतो - शारीरिक आणि मानसिक देखील. कुठलीही नवीन कृती/कार्य सुरू करताना सातत्य, मनोनिग्रह, योग्य प्रोत्साहन आणि मदत मिळाली तर यश आपोआप मिळतं. सायकलिंग सहज म्हणून सुरू केलं आणि हळूहळू गोडी लागली. अधिकाधिक अंतर सायकलने कापणे, वेगवेगळे मार्ग सायकलवर जाऊन अनुभवणे ह्यात आनंद वाटायला लागला. अशा पद्धतीने Ultra Cycling चा प्रवास सुरू झाला. Ultra Cycling ची खरं तर अशी ठराविक व्याख्या नाही, पण साधारणतः १०० किलोमीटर पेक्षा जास्तीचा सायकल-प्रवास करणे असं म्हणता येऊ शकेल. हे सायकलिंगचं वेड स्वस्थ बसू देत नव्हतं. मी नव्या जोमाने Ultra Cycling करायला लागले.

Cycling सुरुवात केल्यानंतर अगदी दोन-तीन वेळाच २०-२५ कि.मी. च्या rides झाल्या होत्या आणि एक नवीन धाडस करायचं ठरवलं. महाराष्ट्र दिन २०१६ साजरा करण्यासाठी पुणे-मुंबई सायकल प्रवास करायचा. तो देखील रात्री! ते उद्दिष्ट पूर्ण करण्यासाठी मेहनत घेतली. मनात काही शंका-कुशंका आल्या, पण ठरवलं म्हणजे ठरवलं. हा सायकल प्रवास माझ्यासाठी कलाटणी देणारा ठरला. त्या पुणे-मुंबई प्रवासानंतर आत्मविश्वास अजून वाढला. जोमाने अजून अशा आव्हानांच्या शोधात लागले, तयारीला लागले. तेव्हा Deccan Cliff Hanger ह्या स्पर्धेची माहिती कळली. पुणे-गोवा हा ६४३ किलोमीटरचा प्रवास ३२ तासांच्या आत पूर्ण करणे हे आव्हान स्वीकारलं. ह्या स्पर्धेत चार जणांच्या गटाचा भाग म्हणून सहभागी झाले.

२०१७ साली श्री. संतोष पवार आणि श्री. विशाल पवार ह्यांच्याशी ओळख झाली. हे सायकलिंग क्षेत्रातील माझे गुरू. ह्यांच्याकडून निरपेक्ष आणि सढळ मदत मिळाली. उत्तम मार्गदर्शनामुळे स्वतःवरचा विश्वास दुणावला. २०१७ आणि २०१९ सालच्या Deccan Cliff Hanger स्पर्धेमध्ये मी व माझा नवरा जोडीने दोघांच्या गटात सहभागी झालो. स्वतःच्या क्षमतेचा कस लागताना स्वतःची नव्याने ओळख झाली. अल्ट्रा सायकलिंगचे हे नवीन विश्व माझ्या गुरूंच्या मार्गदर्शनामुळे आणि महेशच्या प्रोत्साहनामुळे अधिक जवळचे झाले. नवीन लोकं जोडली गेली, नवी आव्हाने खुणावत गेली आणि मला नाविन्याचा खजिनाच सापडला. मर्यादांनी मर्यादून ? छे त्यांना उल्लंघनी !!!

२०२० साली आलेल्या कोरोनाच्या जागतिक साथीमुळे बऱ्याच गोष्टी बदलल्या. लॉकडाउनच्या काळात सायकलिंग सारखे सर्व उपक्रम बंद झाले. परंतु मी माझा सराव Home Trainer वर ठेवला. नवीन कसोटी होती Everesting!!

(Everesting.cc) Everesting ची कल्पना सोप्या शब्दात सांगायची म्हणजे - जगातली कुठलीही टेकडी निवडा, कुठलीही एक activity जसं की सायकलिंग/चालणे/पळणे आणि ती निवडलेली activity त्या टेकडीवर न थांबता तोवर करत रहा, जोवर ८,८४८ मीटर अर्थात माउंट एवरेस्टच्या उंचीएवढी उंची गाठता येईल. ह्यासाठी वेळेचं बंधन नाही. पण झोप घ्यायला परवानगी नाही! हे आत्तापर्यंतचं सर्वात मोठं आव्हान होतं. ह्याची तयारी करताना फक्त शारीरिक तंदुरुस्ती नाही, तर मानसिक तंदुरुस्ती देखील आवश्यक होती. आधी मी Half-Everesting challenge करण्याचा निर्णय घेतला. त्यासाठी लवासा हिलच्या चढावर सलग वर-खाली सायकलिंग करत ४,४२४ मीटरचं elevation पूर्ण करणे गरजेचे होते. ४ ऑक्टोबर २०२० रोजी हा Half-Everesting चा टप्पा यशस्वीरीत्या पार करू शकले. सलग

पंधरा तास, बावीस मिनिटे सायकल चालवून Half-Everesting केले. आणि मग उजाडला Everesting चा दिवस!!! ३० ऑक्टोबर २०२० रोजी लवासा अप्पर हिल वर सायकलिंगला सुरुवात केली. एकूण ७७ वेळा चढ-उतार केला. आणि ३२ तास ३४ मिनिटे सायकलिंग केल्यावर Everesting साठी लागेल अशी ९७४५ मीटरची उंची ह्या प्रवासात गाठली. अतिशय खडतर आव्हान होतं हे. शेवटच्या चार फेऱ्या मारताना तर मानसिक आणि शारीरिक तंदुरुस्तीचा अगदी कस लागला! 'Full Everesting पूर्ण करणारी पहिली भारतीय महिला' हा बहुमान मिळाला. आणि शरीर जरी थकलं असलं, तरी निश्चयाच्या जोरावर एव्हरेस्टची उंची देखील गाठता येते, ह्याचा अनुभव आला. Everesting च्या संपूर्ण प्रवासात माझे पती महेश हे भक्कम आधार होते. Team Axis च्या सर्व सदस्यांच्या प्रोत्साहनामुळे आणि मदतीमुळे आणि अर्थातच संतोष पवार आणि विशाल पवार यांच्या उत्तम मार्गदर्शनामुळे मी हे शिवधनुष्य पेलू शकले. प्रयत्नांची शिकस्त केली आणि हा टप्पा पार पडला. आता उत्सुकता आहे एका नवीन चढाईची जे नवं क्षितिज खुणावेल, जे आव्हान साद घालेल, त्याला प्रतिसाद द्यायला मी उत्सुक आहे....

विश्वास हा मनीचा

नाविन्याची कास, आत्मविश्वास आणि निडरपणा हे गुण असतील, तर कोणीही काहीही करू शकतं. जर माझ्यासारखी पन्नाशीची व्यक्ती सलग चव्वेचाळीस तास सायकल चालवून एव्हरेस्टएवढी उंची गाठू शकते, तर इतरांना कोण काय अडवणार? आपण ऐकतो, की बायकांनी अमुक वय पार केलं, जबाबदाऱ्या वाढल्या, की छंद जोपासणं, आवडतं काम करणं अवघड होतं. काही बाबतीत कौटुंबिक/सामाजिक अडथळेदेखील येतात. पण त्यांना न जुमानता अवघड कामे सहजतेने करणाऱ्या, स्वतःची ओळख निर्माण करणाऱ्या स्त्रियादेखील मला भेटल्या आहेत. आमच्या अल्ट्रा सायकलिंगच्या गटामधल्या महिलांचे अचाट अनुभव ऐकून मला प्रेरणा मिळते. 'सायकलिंग' मध्ये अशा अनेक स्त्रिया ज्या आत्मविश्वाने स्वशंकेची बंधनं झुगारून आजूबाजूला वावरतायत, त्यांना खरच सलाम!!! अल्ट्रा सायकलिंगच्या निमित्ताने मला खूप लोकं भेटली. त्यांचा प्रवास, साहस, जिद्द, आत्मविश्वास ह्यातून खूप काही शिकले मी, अजूनही शिकतेय. काही वर्षांपूर्वी, पंचेचाळीशीनंतर Swimming, Horse-riding शिकले. आता माझ्या अनुभवातून जर कोणाला काही शिकता आलं, तर त्यासारखं दुसरं समाधान नाही.

ह्या वळणावर मागे वळून पाहताना कित्येक गोष्टी नव्याने जाणवल्या. एक शिक्षिका म्हणून विद्यार्थ्यांच्या जडणघडणीमध्ये आपला खारीचा का होईना, वाटा आहे ह्याचा आनंद आहे. पैशांच्या मागे न धावता, कागदपत्रांची जंत्री न बाळगता, एकसुरी आयुष्य न जगता, सतत नवनवी आव्हानं पेलवू शकले, ह्याचं समाधान आहे. भीतीला पळवून लावलं, तर काय-काय करता येईल, ह्याचा अनुभव घेतला. नव्या पिढी कडूनदेखील खूप काही शिकण्यासारखं आहे. कुठलीही शंका आली, तर न घाबरता ती विचाराने आणि समजून घेणे शिकले. अजून खूप शिकायचंय, पाहायचंय, अनुभवायचंय, करायचंय ते मी करेन हा विश्वास आहे, आत्तेष्टांची साथ आहे आणि कोणी ना कोणी, कधी ना कधी माझ्या अनुभवांतून काही ना काहीतरी शिकेल, अशी आशा देखील आहे.

प्रबोधिनी प्रबोधिनी

मी प्रबोधिनीच्या कुठल्याही वयोगटाच्या कुठल्याही व्यक्तीला कधीही, कुठेही भेटले, की आपोआप त्यांच्याशी जोडली जाते. प्रबोधिनीचा समान धागा सगळ्यांना घट्ट जोडून आहे. आधी मी फारशी प्रशालेतल्या मैत्रिणींच्या किंवा इतर संबंधितांच्या संपर्कात नव्हते. परंतु, काही वर्षांपूर्वी फेसबुकमुळे सर्व जणी पुन्हा एकदा जोडलो गेलो. तंत्रज्ञानामुळे दहावी झाल्यावर तब्बल २३ वर्षांनी आम्ही भेटलो. पण विशेष म्हणजे, मधली एवढी वर्ष उलटून गेल्याची पुसटशी जाणीव देखील भेटल्यावर झाली नाही. मला वाटतं, हीच प्रबोधिनीची जादू आहे. पूर्वीच्या गोष्टी आठवणीत आहेतच, पण आता नव्याने देखील नात्यांची सुरुवात होतेय. प्रशालेच्या सुवर्णमहोत्सवानिमित्त परत प्रशालेशी जोडले गेले. त्यात 'पेडल मंडळ' सारखे उपक्रम सुरू झालेले पाहून तर उत्साह द्विगुणित झाला. विविध वयोगटातील व्यक्तींचा सुरेख गट आहे हा. ह्याचा भाग असणं माझ्यासाठी एक पर्वणीच आहे. प्रबोधिनीबरोबर एका नव्या वाटचालीला सुरुवात झालीये. असेच नवनवीन उपक्रम पुढे यावे आणि त्यात सहभागी होता यावे, ही इच्छा!

मैत्रिणी तेव्हा आणि आता

१. आवडता चित्रपट : चित्रपट फारसे बघत नाही. त्यामुळे आत्ता सांगता नाही येणार.
२. आवडते पुस्तक : पु.लं. चे कुठलेही पुस्तक
३. आवडता खेळाडू : Eliud Kipchoge
४. आवडता छंद : सतार वाजवणे - मध्यंतरी खंड पडला होता, परत सुरू केलं आहे. बिनधास्त नाचायला देखील आवडतं.
५. आवडते शिक्षक/शिक्षिका : सर्व शिक्षक
६. आत्ताचं कार्यक्षेत्र सोडल्यास कुठल्या क्षेत्रात काम करायला आवडेल : शेती करायला आवडेल

मैथिली काकनूरकर (जोग)

9881072450

jogmaithili@gmail.com

मुलाखत व शब्दांकन - ईशा कान्हेरे, चिन्मयी खरे शब्दांकन - अपूर्वा इनामदार

संपादन - मानसी बोडस, पल्लवी गोखले - नगरकर

आरेखन व मांडणी - निशिगंधा खळदकर

Write to us : jpp51_51@jnanaprabodhini.org